

پانکراتیت چیست؟

پانکراتیت یا التهاب پانکراس یک اختلال جدی است. پانکراس یک غده بزرگ پشت معده و نزدیک به اولین قسمت از روده می باشد.

پانکراتیت به التهاب پانکراس گفته میشود. زمانی که مجرای پانکراس بطور موقت مسدود شود آنزیم های برون ریز وارد مجرای صفراوی شده و همراه با صفرا به داخل مجرای پانکراس برمیگردند که موجب پانکراتیت میشود.

انواع پانکراتیت

پانکراتیت به دو حال حاد و مزمن می باشد که هر دو نوع شرایط جدی بوده و میتواند سبب ساز مشکلاتی گردند. موارد حاد بطور ناگهانی ظاهر میشود و پس از چند روز با درمان از بین می روند که اغلب به علت سنگ کیسه صفرا ایجاد می شود.

علائم و نشانه ها:

مهم ترین علائم پانکراتیت حاد:

- درد بالای ناحیه شکم
- حالت تهوع و استفراغ

علائم پانکراتیت مزمن:

- حالت تهوع و استفراغ
- کاهش وزن
- مدفوع چرب

علاوه بر این دردهای حاد شکمی با ویژگی های زیر خود را نشان می دهد:

- دردهای پس از نوشیدن مایعات یا صرف غذا
- دردهای شکمی کمربندی
- دردهایی که در زمان دراز کشیدن شدیدتر از دردهای حالت نشسته است
- دردهای ادامه دار به مدت چند روز

علل و عوامل خطر:

علت اصلی و یکی از شایع ترین علل ابتلا به پانکراتیت مزمن، مصرف زیاد الکل است.

از دلایل دیگر میتوان به چربی خون بالا و بیماریهای خودایمنی که سلول های پانکراسی را مورد حمله قرار میدهد، اشاره کرد.

در مرحله اول پانکراتیت با انجام تست خون و سی تی اسکن تشخیص داده میشود. معمولا آزمایش خون برای تعیین مقدار و عملکرد آنزیم های پانکراسی می باشد.

درمان طبی:

❖ درمان پانکراتیت حاد معمولا با بستری چند روزه در بیمارستان با تزریق داروهای وریدی، آنتی بیوتیک ها و داروهای جهت کاهش درد می باشد.

❖ به منظور حفظ حجم مایعات و پیشگیری از بروز نارسایی کلیوی، جایگزین کردن مایعات و خون از دست رفته و اصلاح سطوح پایین آلبومین ضروری است.

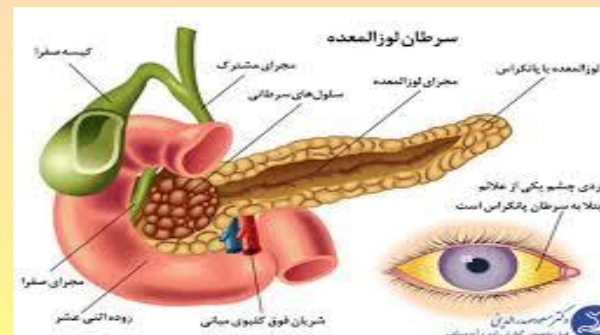
❖ مانیتورینگ بیمار از نظر همودینامیک و گازهای خون شریانی

❖ تجویز انسولین در صورت بروز هایپرگلیسمی

تغییر سبک رژیم غذایی، عدم مصرف الکل و سیگار نیز در دوره درمان حائز اهمیت می باشد.

درمان جراحی:

❖ کشف علت و ریشه مشکل لوزالمعده بخشی از فرایند تشخیص می باشد. اگر پزشک عامل

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آریحاان غربی

بیمارستان نبی اکرم (ص) اشنویه

پانکراتیت

تهیه و تنظیم: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: رئیس علمی بخش

کد: NA-H-PE-00

تاریخ تدوین: 1404/9/30

تاریخ بازنگری بعدی: 1405/09/30

منابع: 1- آموزش به بیمار: کتابچه تالیف ماری ام. کالیبر (نشر جاسه نکر 1391)

2- پروتکل مدیریت قلب (نشر جاسه نکر 2022)

❖ عدم مصرف کیک و شیرینی

❖ عدم استفاده از حجم زیاد غذا در وعده ها

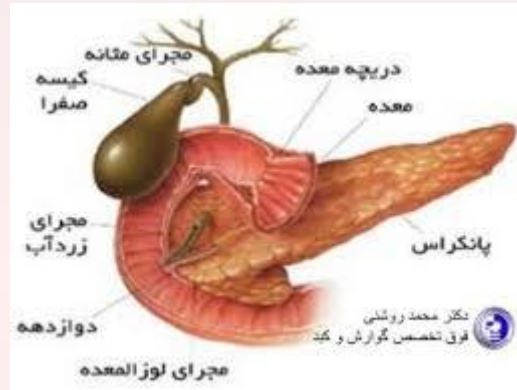
❖ عدم استفاده از لبنیات محلی و پرچرب

❖ عدم استفاده از غذاهای تند و پرادویه

❖ عدم استفاده از گوشت های چرب

❖ عدم استفاده از آرد سفید و تصفیه شده

❖ عدم استفاده از غذاهای سرخ شده

بیماری را انسداد در مجاری صفراوی یا سنگ

کیسه صفرا تشخیص داد به جراحی نیاز است.

باید ها و نباید های پانکراتیت:

باید ها:

❖ استفاده از غذای کم چرب

❖ مصرف میوه و سبزیجات

❖ وعده های غذایی کم حجم

❖ استفاده از لبنیات کم چرب

❖ مصرف آب و مایعات کافی

❖ استفاده از گوشت بدون چربی

❖ مصرف غلات کامل

❖ استفاده از غذای آب پز و بخار پز

